

Tiesos Draugas Ekstra Nr. 69 LEBBS naujienos 2014 m. kovas

*„Jei laikysitės mano mokslo, jūs iš tikro būsite mano mokiniai;
jūs pažinsite tiesą ir tiesa padarys jus laisvus.“ Jn 8,31-32*

*Tiesos Draugas Ekstra yra Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių
sąjungos leidinys, platinamas elektroniniu paštu, skirtas apžvelgti mūsų
bendrijos įvykius, naujienas, spausdinti aktualius straipsnius bei esė.*

Šiame numeryje:

*“Tikinti Bažnyčia”: Šeštoji ištrauka iš Dr. Keitho Joneso knygos
Reakcija į įvykius Ukrainoje
EBF maldos kalendorius*

Mieli TDE skaitytojai,

Pristatome paskutinę ištrauką iš gero mūsų Neakivaizdinės Biblijos mokyklos (NEBIM) draugo, Tarptautinės baptistų teologijos seminarijos Prahoje rektoriaus dr. Keitho Joneso knygos, išleistos jam dar esant Didžiosios Britanijos baptistų sąjungos (BUGB) vykdomojo sekretoriaus pavaduotoju (1998 m.). Tikimės, kad Jums ir Jūsų bendruomenėms šios mintys taip pat pasirodys naudingos, o visą medžiagą knygos pavidalu tikimės išleisti dar šiais metais.√

KYTAS DŽOUNESAS (KEITH G. JONES)

TIKINTI BAŽNYČIA: Ko galime pasimokyti iš anabaptistų ir baptistų

Ekumeninė bažnyčia

Anabaptistai buvo ekumeniški žmonės. Jie nemanė, jog visi tam tikroje vietovėje gyvenantys žmonės automatiškai priklauso bažnyčiai, kaip kad parapijų sistemoje yra pratusios elgtis valstybinės ir tautinės bažnyčios. Tačiau jie sugebėjo išvengti tampraus ryšio su valstybe, ir tokiu būdu nubrėždami tam tikras nuo valstybės priklausančias ribas, ar savo požiūrį padarydami išskirtiniu – „mes esame teisūs, o visi kiti klysta“ – kuo pasižymi kai kurios didžiosios konfesinės šeimos. Teologas Džonas Hovardas Joderis (John Howard Yoder) yra rašęs, jog anabaptistai buvo pirmieji tikri ekumenininkai, nors toks požiūris daugeliui gali būti staigmena.

Joderis tai argumentuoja tokiu būdu:

Tarp visų Reformacijos laikų bažnyčių, jie vieninteliai buvo tikrai tarptautiški. Jie ne tik

palaikė tarpusavio ryšius, kurie driekėsi nuo Anglijos iki Makedonijos, bet, atmesdami valstybinės bažnyčios koncepciją ir atsisakydami kariauti, sugriovė didžiausias dabartinių laikų užtvaras krikščionių bendravimui.

Anabaptistai įrodinėjo, jog bažnyčia jau savo esme yra misionieriška bendruomenė, ir liko nepaveikti palyginti neseniai atsiradusios tautinės valstybės sampratos. Tiesa, vėlesniais amžiais baptistai neišvengė spąstų, kurie jų bendravimą padarė priklausomą nuo pasaulietinės valdžios, tačiau tai nebuvo anabaptistų paveldas. Galima pagrįstai teigti, jog būti krikščioniu pagal

„anabaptistų ortodoksiją“ reiškia ne priklausymą teisingai krikščionių denominacijai ar pritarimą kurios nors denominacijos tikėjimo išpažinimui (Anglikonų Bažnyčios 39 straipsniams, Augsburgio išpažinimui ir pan.). „Anabaptistų ortodoksija“ greičiau yra ortopraktikos – teisingos praktikos – dalykas: tai yra, tvirta bažnyčios kaip surinkimo samprata; vietinio tikinčiųjų surinkimo ištikimybė kristocentriškam Šventojo Rašto skaitymui; tvirtas biblinio krikšto laikymasis bei įsitikinimas, jog surinkimas yra ta vieta, kurioje atpažįstama Kristaus mintis ir prižiūrima tikinčiųjų drausmė. Visa tai turi būti daroma ten, kur esama noro turėti bendrystę su kitais panašaus nusistatymo surinkimais.

Joderis ir kiti rašė, jog tokiems surinkimams labai svarbu siekti įkurti ir išlaikyti tikrą koinoniją – bendrystę su kitais, kurie išpažįsta Kristų. Jis sako:

Jiems reikalingas ne vien mandagus tarpusavio pripažinimas ar net galimybė kartu laikyti Viešpaties Vakarienę... ir jeigu bendrystė nutrūks, toks trūkis negali būti mūsų iniciatyva.

Taigi anabaptistų surinkimas - tai dinamiška bendruomenė, kartu su kitomis siekianti išgirsti Jėzaus balsą Biblijoje, o tuomet einanti ir įgyvendinanti tai, ką išgirdo, visuomenėje.

Ar bendraudami su kitais vien geografiniu ar siaurai konfesiniu pagrindu esame neteisūs? Ar nesame pakviesti būti tikri ekumenistai, kurie nepaiso valstybės brėžiamų bendravimo ribų, nėra apsunkinti tautinėmis idėjomis ir darbuojasi kartu su visais tais, kurie mini Jėzaus vardą ir siekia būti tikrais Jo mokiniais?

Tikėjimo laisvė ir žmogaus teisės

Religinės laisvės ir pagrindinių žmogaus teisių būtinybę aiškiausiai išdėstė Tomas Helvisas, susitikęs su Meno Simonsu bei jo sekėjais ir susidūręs su anabaptistų mokymu ir praktika. Anabaptistų vizija visada buvo visaapimanti – ne tik atžvilgu tų, kurie priklausė radikaliajai reformacijai, bet ir kitoms tikėjimo bendruomenėms, krikščioniškoms ir ne. Helvisas, kreipdamasis į Anglijos karalių Jokūbą I (Škotijos karalių Jokūbą IV), 1612 metais rašė:

Tegul jie būna eretikai, turkai, žydai, ar dar kas nors, bet žemiškai valdžiai visiškai nepriklauso jų bausti... Žmonių religija yra tik Dievo ir jų pačių reikalas.

Šis svarbus teiginys aiškiai atspindi anabaptistų viziją. Jeigu tvirtiname, jog tikėjimas negali priklausyti nuo šalies, kurios pilietis esi, ir kad žmonės yra laisvai pakviečiami į tikėjimo bendruomenes, tuomet laisvė tikėti ar netikėti turi būti praktikuojama su visu rimtumu.

Šiuolaikiniame pasaulyje šis įsitikinimas tapo išsaugotas tokiuose dokumentuose kaip Jungtinių Tautų Visuotinė žmogaus teisių deklaracija, Jungtinių Amerikos Valstijų konstitucija, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Helsinkio susitarimai. Nyderlanduose veikia Tarptautinis žmogaus teisių teismas – toje pačioje šalyje, kur XVII amžiaus pradžioje šiuos klausimus apmąstė Helvisas. Deja, liūdna tiesa, bet šios teisės daugelyje pasaulio vietų vis dar nesuteikiamos, o baptistai ne visuomet jas apgina. Sąžinės laisvė lieka mūsų stipriu troškimu, tačiau tas troškimas turi būti skirtas ir kitiems, ne tik mums patiems.

Mes reikalaujame krikščionių teisės į sąžinės laisvę kituose kraštuose ir stengiamės apginti savo teises, bet ar rūpinamės teisėmis tų, su kuriais nesutinkame? Kokie žmonės tai būtų? Ką turėtume daryti, kad apgintume ne tik save pačius, bet ir juos?

Taikdarystė

Dėl anksčiau minėto incidento Miunsteryje kai kurie anabaptistus sieja su smurtu, tačiau jų judėjimo branduolį sudarė taikingi moterys ir vyrai, kurie atmetė smurtą, nesinešiojo ginklų, atsisakė eiti kariauti su kitais arba patys gintis jėga. Kalno pamokslo mokymas jiems buvo labai svarbus, ir į Jėzaus žodžius „palaiminti taikdariai“ jie žvelgė labai rimtai. Tai ypač pabrėžė Meno Simonsas ir jo sekėjai.

Veinas Pipkinas (Wayne Pipkin), žymus anabaptistų istorikas, apie jį sako taip:

Jis pamokslaudavo naktimis slaptuose susirinkimuose ir krikštijo naujai įtikėjusius upėse ir nuošaliuose ežeruose. Jis steigė bažnyčias ir laimino pastorius visoje šiaurės Europoje. Jis stengėsi įrodyti, jog ekstremalus Miunsterio pavyzdys buvo netipiškas anabaptistams... Meno Simonsas pabrėžė principą, kad Kristaus sekėjai nesiima smurto ir nekerštauja. Kristaus mokinių gyvenimo būdas yra kitoks negu tų, kurie nėra Jo mokiniai.

Taikdarystė pasižymėjo daugelis radikaliosios reformacijos įpėdinių. Jiems tai buvo ne pasyvi vizija, o aktyvus gyvenimo būdas. Dėl to daugeliui pirmosios kartos anabaptistų, tokiems kaip Dirkui Vilemsui, teko pasitikti mirtį. Šiuolaikines taikdariškas bažnyčias – menonitų, kvakerių ir kitas, paveldėjusia šią anabaptistų viziją – tai paskatino susimąstyti apie nesmurtinį pasipriešinimą galybėms ir valdžioms bei išplėtoti tarpininkavimo ir sutaukinimo tarnystę. Pastarosios reikšmingumas išplito toli už šių bendruomenių ribų.

Mūsų pačių laikais esama baptistų, kurie klausia, kokias įžvalgas galėtume laimėti iš svarstymų apie tapsmą taiką nešančia bažnyčia. 1996 metais Didžiosios Britanijos Baptistų Sąjungą tokią galimybę apsvarstyti per denominacinį pasitarimą paragino Baptistų Taikos draugija (Baptist Peace Fellowship). To pasitarimo atgarsiai jaučiami iki šiol. Polas Dekaras (Paul Decar) savo puikioje knygoje apie baptistų taikdarius nurodo į baptistų paveldą taikdarystės tradicijoje:

Tarp radikalių idėjų, iškeltų Smaito pasekėjų, buvo įsitikinimas, kad jie turėtų sekti beginklio ir kryžių nešančio Jėzaus pėdomis. Tad net jei baptistų denominacija ir netapo viena iš istorinių taikdariškų bažnyčių, ankstyvųjų baptistų taikdarystė ją padarė baptistų paveldo dalimi.

Dekaras teisingas, bet jo knyga pateikia liudijimą apie daugelį tikinčiųjų iš taikdariškų bažnyčių ir baptistų tradicijos, kurie buvo paliesti Kalno pamokslų ir stengėsi sekti kryžių nešančio Jėzaus pėdomis. Jeigu istorija yra ko nors mus išmokiusi, tai to, jog būti taikdariu nėra lengvas pasirinkimas. Tačiau per taikdarystę liudijame Kristų.

Kaip aš priimu taikdariškų bažnyčių liudijimą? Kokią įtaką yra padarę tokie žmonės kaip Mahatma Gandis ir Martinus Liuteris Kingas jaunesnysis, kurie vadovavo nesmurtinio pasikeitimo judėjimams? O gal pasitenkinu „teisingo karo“ teorijomis?

Misionieriškos bendruomenės

Anabaptistai jau pačia savo prigimtimi nešė apie žinią apie Kristų, kurį pažino per Evangelijas, ir savo gyvenimą grindė būtent tuo pažinimu. Šiomis dienomis įprasta manyti, kad kiekviena krikščionių šeimos dalis yra pasiryžusi būti misijine, pasaulį evangelizuojančia bendruomene.

Metodai keičiasi, tradicijų akcentai kinta, tačiau bendra prielaida apie misijos svarbą išlieka.

Galbūt iš tikrųjų taip ir yra. Tačiau anabaptistai nuo pat pirmųjų dienų ypatingai akcentavo misiją, ir tai buvo tiesiogiai susiję su kitomis jų įžvalgomis. Misija yra paties surinkimo prigimtis. Kaip jau matėme, tai nėra kai kurių – tam tikros klasės ar grupės – išimtinė teisė; tai yra visų atsakomybė. Ir misija nėra vien žodžiai, bet tarnystė pagrįstas gyvenimo būdas bei darbai. Tai laisvai siūloma tikėjimo dovana, kurią galima priimti ar atmesti, bet visuomet išlieka vidinis postūmis dalintis tiesa. Britų baptistas Hadonas Vilmeris (Haddon Willmer) komentuoja:

Kalno pamokslas... šiame amžiuje ne vieną kartą yra sutrikdęs įprastinės vakarų krikščionybės ramybę, ir tikiuos, tai darys dar ne kartą. Jis kviečia į tobulumą lygiuojantis į Tėvą danguje, į bekompromisę etiką, į nerimą nugaltintį tikėjimą Dievu, į būties atvirumą be veidmainiškos savireklamos, į priešų meilę. Jis pristato Jėzų, kuris šalia kitų dalykų taip pat sako: „Nesirūpinkite rytdiena, nes rytojais pats pasirūpins savimi“ (Mt 6,34).

Ko mums reikia ateičiai, tai bažnyčių, kurios drąsina apsisprendusius žmones, norinčius veikti radikaliai ir atsakingai. Šiuolaikiniai ginčai apie misionierišką bendruomenę galėtų būti skirti evangeliškiems anabaptistams! Tokių misionieriškų bendruomenių pagrindinės vertybės bus labai svarbios, ir dalis darbo šioje srityje tarp šiuolaikinių baptistų bendruomenių jau nuveikta. Žinoma, svarbiausia ne kalbėti apie tai ar kurti strategijas, bet eiti ir daryti.

Ar esame pasiruošę būti Kristaus kūnu savo amžiuje? Ar mūsų pagrindinė užduotis statant teisingą ir tikrą bendruomenę yra misija?

Tiktai tikinčiųjų krikštas

Būdami į misiją pašaukti surinkimai, kartu svarstantys Šventojo Rašto tiesas, pirmieji anabaptistai priėjo išvados, jiems ir suteikusios vardą, kuriuo juos vadino kiti. Nors jie visi kūdikystėje buvo pakrikštyti katalikų bažnyčioje, Trejybės Dievo malonė jiems apreiškė, jog sąmoningai tikinčiojo krikštas labiau atitinka Evangeliją.

Šiandien tikinčiųjų krikštas yra esminė ir gerai žinoma sąvoka. Tai veiksmas, kuriame dalyvauja

individas, surinkimas ir Dievas. Niekas negali krikštyti pats savęs; tai bendruomeninis veiksmas. Krikštas nėra atskirtas nei nuo Dievo veikimo, nei nuo įsiliejimo į surinkimą. Šiuo atžvilgiu daugelio baptistų požiūris nepakankamai gilus. Pernelyg daug bažnyčių palieka savo pastoriumi spręsti, kas bus pakrikštytas. Daugelyje bendruomenių krikštas atliekamas be jokio įsipareigojimo priklausyti tikinčiųjų surinkimui. Toks krikštas yra mažiau negu tikinčiojo krikštas. Jis vertas kito pavadinimo, kuris kartais suteikiamas – suaugusiųjų krikšto.

Ar tikrai suprantame krikšto esmę? O gal, leisdami krikštą be įsipareigojimo tikinčiųjų surinkimui, nepasakome visos tiesos?

Bažnyčios ir valstybės atskyrimas

Anabaptistai atmetė bet kokią prievartą tikėjimo reikaluose. Kaip jau matėme, magisteriniai reformatoriai laikėsi aiškaus ryšio tarp bažnyčios ir valdžios – ar tai būtų magistratas, ar dievotas kunigaikštis, ar miesto taryba. Tuo tarpu anabaptistai siekė atskirti bažnyčią nuo valstybės. Šis argumentas kai kuriais atvejais gali skambėti tuščiai ir sausai, tačiau mūsų pačių istorija kalba apie nepatogumus, kuriuos patyrėme neturėdami tokio ryšio su valstybe. Daugelyje šalių, kuriose ir dabar tautinė ar valstybinė bažnyčia susieta su valdžia, toks ryšys diskriminuoja kitas tikėjimo bendruomenes ir neretai kenkia tikram krikščioniškam tikėjimui ir veiklai pačioje tautinėje bažnyčioje.

Rytų Europoje neretai nurodoma, jog priklausyti tautinei bažnyčiai reiškia būti geru tos šalies piliečiu. Anglijoje valstybinė bažnyčia naudoja privilegijomis politiniame pasaulyje ir turi priėjimą prie valdžios, nors ir tvirtina patirianti skriaudą tuo atžvilgiu, kad karaliai skiria jos aukščiausius vadovus.

Šiais laikais daugelis žmonių, iš principo pritariančių bažnyčios ir valstybės atskyrimui, kai kuriais atvejais vis tiek susiduria su tokio ryšio egzistavimu. Ar turime tvirtą įsitikinimą šiuo klausimu? O kaip su viliojančiais pakvietimais dalyvauti valstybės gyvenime ar pasinaudoti privilegijomis, teikiamomis valstybinei bažnyčiai?

Anabaptistų mokymas nekviečia mūsų atsijungti nuo realaus visuomenės pasaulio. Tačiau jis kviečia mus nepamiršti pranašiškos užduoties – nebijoti kritikuoti esančių valdžioje. Kad tai

darytume veiksmingai, mums reikės išlaikyti pakankamą atstumą nuo korumpuotų įtakų, kurios taip greitai atsiranda, kuomet imame priklausyti nuo galingųjų – valstybės galybių ir valdžių – gyvenimo.

Ar tikrai tikime, jog turime būti laisvi nuo valstybės įtakos? O kaip elgsimės tada, jeigu galėsime pasinaudoti valstybės lėšomis savo pastatams išlaikyti ar paremti darbą su jaunimu? Arba ką sako tai, jog įsiseidžiame, kad baptistų požiūris svarbiais klausimais neatspindimas žiniasklaidoje?

Eucharistinė bendruomenė

Ankstyvieji anabaptistai rinkosi aplink Žodį ir Stalą. Jie save laikė sakramentine tikėjimo bendruomene, patiriančia Prisikėlusio Kristaus tikrovę, kuomet sutinka Jį Žodyje, išpažįsta Jį krikšte ir dalinasi maistu, kuriuo dalytis Jis pašaukė juos Aukštutiniame kambaryje, ant ežero kranto ar Emause.

Baptistai paprastai laikėsi Cvinglio Eucharistijos teologijos. Tačiau tais atvejais, kai laikėmės kraštutinio jos varianto, nesugebėjome perprasti pačios Cvinglio mokymo esmės. Nepastebėjome turtingo paveldo Hubmaierio ir kitų, kurie pasižymėjo giliu sakramentalumu, pagimdytu ne seniai pasibaigusių filosofinių svarstymų apie Viešpaties Vakarienes prigimtį, transsubstanciaciją (esmekaitą) ir konsubstanciaciją (esmių persipynimą), į kuriuos Reformacijos eros metu įsijungė katalikai ir liuteronai. Ne, anabaptistų dvasingumo forma buvo kitokia, ir ji pasireiškė jų kristocentrišku tikėjimu. Surinkimas jiems buvo koinonija – komunija, bendravimas - išreiškiamas eucharistiškai: kur du ar trys yra susirinkę, tarp jų yra Kristus. Ši realybė ypač stipriai pasireiškia tuomet, kai laužiamas Žodis ir dalijamasi duona bei taure.

Garbindami Dievą ir dalindamiesi Viešpaties valgiu, anabaptistai ieškojo tikro Kristaus buvimo savo tarpe. Baptistai pakliūva į pavojų, kuomet, sekdami sausa ir ekstremalia cvinglizmo forma, duoda suprasti netikrą tikro Kristaus buvimu Vakarienes metu. Pats Cvinglis tokio požiūrio nebūtų savinęsis.

Susirinkimas aplink stalą ir tikėjimo pasakojimų prisiminimas yra žydų ir krikščionių tradicijos centras. Ši giliai dvasinė patirtis gali būti iškreipta įvedant formalius veiksmus ar suteikiant vienai

grupei ypatingą vaidmenį ir taip užtemdant prisiminimo svarbą, atminimo pagerbimą. Anabaptistai gyveno didelių pavojų ir didelių lūkesčių laikais. Jiems vaišinimasis kartu buvo ir prisiminimų, ir laukimo laikas. Baptistai turi iš naujo suprasti, kad esame surinkti į eucharistinę koinoniją. Mūsų neturėtų gąsdinti bendruomenės vaišių sakramentalumas.

Kokia yra jūsų bažnyčios Eucharistijos praktika? Naujajame Testamente galima įžvelgti kassavaitinį šventimą. Anabaptistams Viešpaties Vakarienės šventimas buvo pagrindinis bendruomeninis susirinkimas aplink stalą. Ar savo bažnyčią apibūdintumėte kaip bendruomenę, kurioje Vakarienė yra aukščiausias pamaldų taškas?

Teologijos paieškose

Visos šios anabaptistų įžvalgos yra svarbios ir mūsų laikais. Mes neturime nei didžiųjų pavyzdžių ar vadovų, nei daugybės baptistų grupių, sistematiškai dirbančių ties šiais teologiniais klausimais. Skirtingai nuo kitų krikščionybės šeimoms narių, mes, atrodytų, neturime geros sisteminės teologijos. Tačiau vilties yra. Dabartinis susidomėjimas anabaptistiška, arba baptistiška, vizija teologijos srityje turi savo sistemintojus ir pradininkus. Džeimsas Viljamas Maklendonas jaunesnysis (James Williams McClendon Jnr.) yra vienas iš Šiaurės Amerikos baptistų, kuris mūsų laikais daug nuveikė skatindamas šiuolaikines pastangas sisteminti baptistų teologiją. Jis įvardija penkias įžvalgas, kurios kaip visuma galėtų sudaryti tokios baptistiškos teologijos pagrindą:

Bibliškumas, *suvokiamas ne kaip viena ar kita Šventojo Rašto įkvėptumo ar neklaidingumo teorija, bet kaip nuolankus Rašto autoriteto tiek tikėjimui, tiek praktikai priėmimas.*

Misija, *suvokiama ne kaip pastangos kontroliuoti istoriją dėl tikslų, kuriuos tikime esant gerus, bet kaip atsakomybė liudyti Kristų – ir priimti kentėjimus, kuriuos toks liudijimas atneša.*

Sąžinės laisvė, *suprantama ne kaip engiančios valdžios nusimetimas, bet kaip iš Dievo gauta bažnyčios laisvė atsiliepti Jam be valstybės ar kitų jėgų įsikišimo.*

Mokinystė, *suprantama nei kaip išrinktųjų pašaukimas, nei kaip žinovamsskirta ezoterinė*

disciplina, bet kaip gyvenimas, kurį Jėzaus Kristaus viešpatystė transformuoja į tarnystę. (Ją žymi tikinčiojo krikštas.)

Bendruomenė, *suvokiama ne kaip kokios nors grupės privilegija ateiti pas Dievą ar teisė į šventųjų statusą, bet kaip dalijimasis vienos istorijos siejamo gyvenimu, liudijant Kristų per savitarpio pagalbą ir tarnavimą kitiems. (Ją žymi Viešpaties Vakarienė.)*

Dabartinė baptistų vizija

Pirmieji anabaptistai radikaliosios reformacijos laikais iškėlė klausimus, kuriuos tais sąmyšio laikais ne visada buvo galima apsvastyti. Kai kurios tikinčiųjų grupės paskesniais amžiais ir toliau aiškinosi šias mintis, bet anabaptistų įžvalgos neretai būdavo sumenkinamos, arba pradėdavo vyrauti Magisterinės Reformacijos įtaka.

Mano manymu, kai kurios šių kristocentriškų tikinčiųjų mintys mus kviečia tolesniam aiškinimuisi. Radikaliosios šaknys, iš kurių esame kilę, siekė kurti tikinčiųjų surinkimus misionieriškiems tikslams už tautinės valstybės ir tautinės bažnyčios suvaržymų ribų. Jų mokinystė gali mesti didžiulį iššūkį mūsų mokinystei.

KUR DABAR?

„Paragavome“ šiek tiek anabaptistų istorijos ir savitumo. Kai kurie jų bruožai su dideliu atidumu svarstomi dabartinių misiologijos uždavinių šviesoje. Galbūt ir jums kils troškimas mąstyti toliau, ir patyrinėti bei išplėtoti anabaptistų principais pagrįstą šiuolaikinę bažnyčios misijos struktūrą.

Tam tikros temos – ekleziologijos, krikšto, „laisvos bažnyčios“ kaip kontrasto valstybinei bažnyčiai principas – yra baptistams ir jų tapatumui įprastos sąvokos. Kai kurios kitos temos gali būti ypač svarbios postmodernioje kultūroje bei šiuolaikiniuose misiologiniuose klausimuose.

Esu įsitikinęs, kad mums reikia rimtai įsižiūrėti į evangeliškas anabaptistų idėjas, gimusias radikaliosios reformacijos laikais. Jos yra mūsų paveldo dalis ir galėtų būti ypač svarbi parama bažnyčiai šiame postmoderniame ir pokrikščioniškame pasaulyje. Tikiuosi, kad ir jus palietė anabaptistų liudijimas – šių

bendruomenių, kurioms Šventojo Rašto centras buvo Kristus, kurios nebijojo ieškoti tikėjimo šaknų ir kurios tyrinėjo, ką reiškia būti tikinčiųjų surinkimu.

Anabaptistai priešinosi ir pačiai blogiausiai Katalikų Bažnyčios ir jos korupcijos pusei, ir politiniams sandoriams tarp valstybės bei magisterinių reformatorių bažnyčios. Dėl to išmintinga būti budriems tuose dalykuose, kur tam tikros minties palaikymas ekstremaliais atvejais gali nuvesti į kitos teisingos krikščioniškos įžvalgos ar temos neigimą.

Kristocentrinio priėjimo prie Šventojo Rašto gynimas yra teisingas evangeliškas anabaptistų požiūris. Kai kurie šiuolaikiniai krikščionys gyvena vien Pauliumi; tuo tarpu kiti skaito vien tik Senojo Testamento įstatymą. Kristocentriškas nusistatymas leidžia panaudoti visą Šventajame Rašte glūdinčią Dievo išmintį, tačiau parūpina Rašto aiškinimo raktą.

Įsitikinimas, jog kiekvienas žmogus yra vertimas ir kviečiamas prisijungti prie Kristaus kūno – neišmatuojamas kiekvieno asmens vertingumas surinkime – yra aiški įžvalga, bet ji neturėtų vesti ten, kur nėra patys anabaptistai. Neturėtume nuverstinti ar atmesti vaidmens žmonių, kurie pagal savo gabumus, išlavinimą ir Dievo suteiktą dovaną gali padėti surinkimui suprasti Dievo tautos istoriją, teologines įžvalgas ir patikimos misijos ugdymą.

Pabrėždami tai, jog surinkimas yra atsakingas už tiek bendruomenės, tiek atskirų jos narių gyvenimą ir liudijimą, neturėtume to paversti siauru ir griaunančiu legalizmu, kur žmonės nuolat naudoja bažnyčios drausmę, kad atskirtų vienas kitą nuo dalyvavimo bažnyčios gyvenime.

Suvokimas, jog bažnyčia yra pašaukta būti atskira nuo visuomenės, turėtų būti pabrėžiamas kaip teigiama savybė tam, kad galėtume būti druska ir šviesa ir savo gyvenimu bei misija siektume pakeisti visuomenę į gera, o ne tam, kad atsitrauktume ir paliktume ją kaip prarastą dalyką. Turime nepainioti bendros Kristaus minties paieškos akcentavimo ir nepasidavimo kokiai nors hierarchinei bažnyčios valdžiai su atsiskyrimu nuo tų, kurie nepritaria kiekvienai mūsų antraeilei idėjai ar vertybei. Surinkimų principas bendradarbiauti su kitais ir įsiklausyti į

kitų liudijimus yra ne kartą patvirtintas anabaptistų raštuose.

Tačiau nors svarbu įsiklausyti į šiuos perspėjimus, negalima pamiršti radikaliųjų reformatorių užsidegimo, vizijos ir pasišventimo. Nepaisydami jų paveldo, prarasime nuostabias progas šiuolaikiniam krikščioniškam tikėjimui. Nepaisant visų savo skirtumų, anabaptistai stengėsi gyventi pagal Šventojo Rašto žinią, kurią jie aiškino Kristaus šviesoje. Jie pabrėžė, jog bažnyčia yra surinkimas, pasišventęs kurti gyvenimo būdą ir misiją, liudijančią juos supančiam pasauliui.

Jiems kilę iššūkiai gali tapti mūsų istorijos dalimi. Stiuartas Murėjus (Stuart Murray) siūlo štai tokius aiškius iššūkius savo straipsnyje, kurį parašė žurnalui „Anabaptizmas šiandien“ 1997 metais:

- *Žvelkite į Jėzų rimtai, neatskieskite Jo mokymo ir nesibaidykite Jo „kietų posakių“.*
- *Steikite bažnyčias, kurios yra tikrai neprisitaikėliškos ir laisvos, kurios skatina mokinytę, tarpusavio rūpinimąsi ir ekonominį radikalizmą.*
- *Rūpestingai nagrinėkite valdžios, smurto ir karo klausimus bei į tai, kaip bažnyčios turėtų į juos reaguoti.*
- *Atpažinkite krikščionijos pėdsakus pėdsakus – valstybinę bažnyčią, vyskupus Lordų rūmuose, priesaikas teisme, krikščionybei teikiamas lengvatas, ir veikite, kad juos pašalintumėte.*
- *Ugdykite aiškų požiūrį į persekiojimo ir kentėjimų klausimus. Anabaptistai kentėjimą laikė tikros bažnyčios ženklų. Daugelis jų buvo įkalinti, kankinti ir nukankinti.*

Mūsų visuomenėje, kur žmonės vis labiau tolsta vienas nuo kito, ir valgyti sėdasi priešais televizoriaus ekraną ar kompiuterį, anabaptistų vizija mus kviečia atgal į tikrą koinoniją. Tai yra pasišventusios bendruomenės tikrovė, kur pažįstame vienas kitą ir susitinkame tam, kad sutvirtintume bendrą sandorą su Kristumi ir vienas su kitu. Tai bendruomenė, kurioje Žodis ir valgis nustato mūsų gyvenimo būdą, kur laisvi nuo pasaulietinės valdžios struktūrų, nuo karalių ir valdovų taisyklių, kartu ieškome Kristaus minties. Čia ištikimas surinkimas suvokia, jog Kristus išves savo žmones į pasaulį, už kurį Jis mirė – tą pasaulį mylėti ir jam patarnauti.

Vertė Ruta Inkenaitė ir Lina Andronovienė ✓

Įvykiai Ukrainoje: reakcija ir malda

Pastarųjų mėnesių ir ypač savaitių įvykiai Ukrainoje tikriausiai nė vieno iš mūsų nepaliko abejingo, ir priminė apie daugybę sunkių bei vienaip ar kitaip mums taip pat artimų klausimų.

Pirma, tai skaudi Ukrainos istorija kovojant su korupcija, įsigalėjusia praktiškai visuose gyvenimo aspektuose. Korumpuotas buvo ne tik prezidentas; mokesčiai slepiami ir kyšiai mokami buvo visų – tai buvo ir tikinčiųjų problema. Kaip su tokia korupcija kovoti, kai, daugelio įsitikinimu, be kyšio neįmanoma nė pajudėti – atviras klausimas, apie kurį atvirai kalbėtis dera ir mums Lietuvoje.

Antra, turėtume atkreipti dėmesį į dabartinės Rusijos valdžios brutalumą ir jo pateisinimą per Kremliaus kontroliuojamos žiniasklaidos propagandą. Tai ir mums priminimas, kaip svarbu ne vien girdėti naujienas, bet ir klausti, iš kur jos ateina, kam jos naudingos, kas už jas moka, ir kas formuoja mūsų požiūrį į pasaulio ir vietinius įvykius.

Trečia, šie įvykiai turėtų mus paskatinti susimąstyti, kokiomis priemonėmis neteisybės akivaizdoje jai pasipriešinti yra šaukiami Kristaus mokiniai. Ypač tuo atveju, jeigu tikime Jėzaus žodžiais “palaiminti taikdariai” – kokiais ginklais galime kovoti?

Lauksime jūsų minčių ir pasidalijimų. O kol kas – kvietimas melstis:

- Už bendrą situaciją Ukrainoje ir Kryme
- Už laikinąjį prezidentą, Oleksandrą Turčynovą, Kijevo baptistų bažnyčios “Gyvenimo Žodis” narį ir pamokslininką
- Už Rusiją – ir už valdžią, ir šios didžiulės šalies žmones
- Už mūsų brolius ir seseris abiejose šalyse

Lina Andronovienė ✓

Euroazijos evangelikų krikščionių-baptistų sąjungų federacijos prezidentas A.B. Smirnovas ir vykdomasis sekretorius J. A. Apatovas prieš keletą dienų parašė atvirą laišką dėl situacijos Ukrainoje. Čia pateikiame jo vertimą į lietuvių kalbą. (Federacijai priklauso baptistų sąjungos dvylikoje buvusių Sovietų Sąjungos respublikų (be Baltijos šalių).)

Jeremijo 6, 16 Viešpats sako: “Taip kalba VIEŠPATS: ‘Stokitės ant kryžkelių ir pasižvalgykite! Pasiklauskite senovės takų, kur yra gerasis kelias!’

Įtampai tarp Ukrainos ir Rusijos augant, patiriame sunkią situaciją. Vidinių šalies problemų neįmanoma išspręsti išorinės jėgos pagalba.

Kviečiame abiejų pusių vadovus sėstis prie derybų stalo, ne kaip priešus ar varžovus, bet kaip atstovus tautos, kuri turi bendrą paveldą, trokštančius vienas kito gerovės. Bet kokiose pastangose išspręsti sunkumus, svarbu neveikti paskubomis ar neišmintingai, kad tai nepaskatintų dar didesnės įtampos ir neįtrauktų į tarpusavio konfliktą.

Mes ir toliau melsimės už savo brolius Ukrainoje ir Rusijoje, ir raginame visas konflikto puses dažnai Šventajame Rašte atkartotais žodžiais: “ramybė jums.”

Su krikščioniška meile visiems Rusijoje ir Ukrainoje,

Nuo Evangelikų krikščionių-baptistų Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje, Moldovoje, Armėnijoje, Gruzijoje, Azerbaidžane, Kazakstane, Kirgizijoje, Uzbekistane, Tadžikistane ir Turkmėnistane,

A.B. Smirnovas, prezidentas

J. A. Apatovas, vykdomasis sekretorius

Europos Baptistų Federacijos (EBF) maldos kalendorius

Kovo 3-9 meldėmės už:

Latvijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius:	88
Bendras narių skaičius:	6 618
Prezidentas:	Peteris Sprogis
Vykdomoji direktorė:	Zanna Drunese

Kovo 10-16 meldžiamės už:

Krikščionių baptistų bažnyčią Bosnijoje ir Hercegovinoje

Bendruomenių skaičius:	5 (+4 misijos stotys)
Bendras narių skaičius:	200
Koordinatorius:	Tomislav Dobutovic

Kovo 17-23 už:

Tadžikistano evangelikų krikščionių baptistų bažnyčių sąjungą

Bendruomenių skaičius:	23
Bendras narių skaičius:	420
Viceprezidentas:	Kamoliddyn Abdullaiev
Generalinis sekretorius:	Dmitriy Faizidinovich Bazarov

Turkmėnistano evangelikų krikščionių baptistų bažnyčių sąjungą

Pirmininkas:	Vasiliy Korobov
--------------	-----------------

(P.S. Situacija šioje šalyje labai sunki, publikuojamų duomenų nėra – prašome ypatingos maldos)

Kovo 24- 30 už:

Bulgarijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius:	128
Bendras narių skaičius:	5 150
Prezidentas:	Stoycho Dimitrov Appostolov
Generalinis sekretorius:	Teodor Blagoev Oprenov

Kovo 31 – balandžio 6 už:

Kroatijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius:	48
Bendras narių skaičius:	2 000
Prezidentas:	Toma Magda
Generalinis koordinatorius	Zeljko Mraz

EBF maldos kalendorių bei išsamesnę informaciją apie maldos poreikius galite rasti Europos Baptistų Federacijos internetiniame puslapyje: <http://www.ebf.org>. ✓

*Straipsniai trumpinami ir redaguojami redakcijos nuožiūra. Redakcijos nuomonė ne visada sutampa su autorių nuomone.

*Jei norite atsisakyti naujienų, atsiųskite tuščią elektroninį laišką su žodeliu - NESIŪSTI.

© Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga

El.paštas: office@baptist.lt

Mūsų sąskaita:

Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga

Įmonės kodas: 192077697

AB SEB bankas,

Banko kodas: 70440

Sąskaitos nr. LT79 7044 0600 0415 1925